

Čas v obchodním právu,

Semináře J. Kotáska, 10. týden

Případ č. 1 aneb „Švagr a pluh jsou nejlepší v zemi“ (srbské přísloví)

Váš švagr uzavřel dne 1. 2. 2000 v bance smlouvu nazvanou jako „Smlouva o poskytnutí finančních prostředků“. Vy jste podle smlouvy o ručení (kterou jste uzavřel i přes varování celé rodiny) ručitelem za svého švagra. Pohledávka banky byla splatná jednorázově včetně úroků dne 1. 1. 2001 a činí několik milionů korun. Od doby splatnosti pohledávky banka neučinila žádné kroky k uplatnění pohledávky u soudu. V únoru 2006 se švagr v dobrém rozmaru dostavil do banky.

Zvažte následující tři varianty, a to zejména s ohledem na Vaše postavení ručitele:

- a) Švagr, aniž by věděl o promlčení a příliš to promýšlel, podepsal bankovním úředníkem podstrčené „Uznání dluhu“, ve kterém uznal svůj dluh z výše uvedené smlouvy a uvedl výši aktuálního dluhu.
- b) Švagr byl úředníkem velkoryse varován, že dluh je již promlčen, přesto však výše uvedené uznání podepsal se slovy „nemám, co ztratit“.
- c) Švagr na výzvu bankovního úředníka, zda „tedy laskavě ráčí něco z té smlouvy ze dne 1. 2. 2000 vůbec zaplatit“, hodil furiantsky peněženku na pult se slovy „vem si šhecko, dobytku“. Bankovní úředník poté vybral obsah peněženky, tj. 35,50 Kč a vystavil pokladní doklad na tuto částku, ve které identifikoval platbu na příslušnou smlouvu – jak platbu úroků z prodlení z dlužných. Švagr doklad o zaplacení podepsal a vrátil s ironickým šklebem zpět.

Odpovědi zvažujte samostatně v režimu občanského a obchodního zákoníku – promyslete přitom, jaký režim bude „Smlouva o poskytnutí finančních prostředků“ mít.

Případ č. 2

Společnosti A byl počátkem roku 1996 doručen dopis dlužníka, v němž žádá o posečkání s platbou s tím, že do měsíce obdrží plnění od svých dlužníků a bude tak moci „do měsíce“ zaplatit. Kupní cena byla splatná v lednu 1994 a v roce 1999 byla podána žaloba. Bude úspěšná námitka promlčení ?

Případ č. 3

Dne 1. 3. 2004 se promlčela pohledávka na zaplacení kupní ceny. Věřitel 2 roky poté ve své dokumentaci našel prohlášení dlužníka, kterým dlužník „jednostranně posunuje promlčecí lhůtu o další 4 roky“. Posuďte relevanci tohoto prohlášení – v případě, že a) prohlášení bylo učiněno v roce 2000 před splatností kupní ceny, b) prohlášení je datováno dnem 1. 7. 2004, c) prohlášení je už druhé v pořadí (prvním byla prodloužena promlčecí lhůta o 3 měsíce). Změní se nějak váš názor v případě, že místo prohlášení bude zaplacená část dluhu?

Posudte výše uvedené příklady i podle nové právní úpravy v občanském zákoníku:

Délka promlčecí lhůty **Obecná ustanovení**

§ 629

- (1) Promlčecí lhůta trvá tři roky.
- (2) Majetkové právo se promlčí nejpozději uplynutím deseti let ode dne, kdy dospělo, ledaže zákon zvlášť stanoví jinou promlčecí lhůtu.

§ 630

- (1) Strany si mohou ujednat kratší nebo delší promlčecí lhůtu počítanou ode dne, kdy právo mohlo být uplatněno poprvé, než jakou stanoví zákon, nejméně však v trvání jednoho roku a nejdéle v trvání patnácti let.
-

Pododdíl 4

Obnovení nároku a běh nové promlčecí lhůty

§ 653

- (1) Bylo-li právo již promlčeno a uznal-li dlužník svůj dluh, nárok se obnoví a počne běžet nová promlčecí lhůta ode dne, kdy k uznání dluhu došlo. Určí-li však dlužník v uznání i dobu, do které splní, promlčí se právo za deset let od posledního dne určené doby.
-

Ručení

§ 2025

- (1) Právo věřitele vůči ručiteli se nepromlčí před promlčením práva vůči dlužníkovi.
  - (2) Uznání dluhu dlužníkem je účinné vůči ručiteli, vysloví-li s tím ručitel souhlas.
-

Uznání dluhu

§ 2053

Uzná-li někdo svůj dluh co do důvodu i výše prohlášením učiněným v písemné formě, má se za to, že dluh v rozsahu uznání v době uznání trvá.

§ 2054

- (1) Placení úroků se považuje za uznání dluhu ohledně částky, z níž se úroky platí.
- (2) Plní-li dlužník dluh zčásti, má částečné plnění účinky uznání zbytku dluhu, lze-li z okolností usoudit, že tímto plněním dlužník uznal i zbytek dluhu.
- (3) Ustanovení odstavců 1 a 2 neplatí, je-li pohledávka věřitele již promlčena.